

SIGNATORIES

Name	Authentication method	Date and time
Virpi Haverinen	Light, Email-OTP	24.04.2026 12:21:49 UTC+03

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document

Muistio

Tekijä: Anni-Sofia Katila
Työnumero: 25012816
Projekti: Oulu Latvaselkä YVA

Paikka	Teams / Poro-Panuma		
Päiväys	12.3.2026	Aika	16.30–18.00
Läsnä	Pirjo Mälikorttila	Lupa- ja valvontavirasto	Teams
	Niina Kangas	Lupa- ja valvontavirasto	Teams
	Virpi Haverinen	Oulun kaupunki	Teams
	Matti Kenttinen	Oulun kaupunki	
	Vilma Sanaksenaho	Paliskuntain yhdistys	Teams
	Juho Pekkarinen	Metsähallitus	Teams
	Lauri Oinas-Panuma	Kollajan paliskunta, poroisäntä	
	Heikki Kynkäänniemi	Kollajan paliskunta	
	Jorma Oinas	Kollajan paliskunta	
	Jouko Kynkäänniemi	Kollajan paliskunta	
	Juha Parkkinen	Kiimingin paliskunta	
	Clarisse Fellman	Valorem Energies Finland Oy	
	Juha Hiitonen	Valemo Finland Oy	
	Kimmo Vähäjäykkä	Sweco Finland Oy	
	Jaakko Raunio	Sweco Finland Oy	
	Anni-Sofia Katila	Sweco Finland Oy	
Kopio	Lupa- ja valvontavirasto		
	Paliskuntain yhdistys		
	Metsähallitus		
Liitteet:	Neuvottelun esitys		

Latvaselän tuulivoimahanke, poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu

1 Neuvottelun avaus

Kimmo Vähäjäykkä avasi neuvottelun ja toimi neuvottelun puheenjohtajana. Osallistujat esittäytyivät. Sovittiin, että Kimmo Vähäjäykkä toimii puheenjohtajana ja Anni-Sofia Katila kirjoittaa muistion. Muistion tarkastavat ja hyväksyvät Virpi Haverinen Oulun kaupungilta ja Lauri Oinas-Panuma Kollajan paliskunnasta.

Pekkarinen: Metsähallitus toimii tässä neuvottelussa läsnäolevana, ei neuvottelevana osapuolena. Metsähallituksella ei ole roolia suunnittelussa.

2 Latvaselän tuulivoimahankkeen esittely

Clarisse Fellman kertoi lyhyesti hankkeen tilanteesta.

Alueella on tehty toista vuotta tehty luontoselvityksiä, suunniteltu sisäistä tiestöä ja sähkönsiirtolinjoja. YVA-selostuksessa ei vielä näy se, että neuvottelut ovat käynnissä yhteissähkönsiirtovaihtoehtoista muiden hanketoimijoiden kanssa. Koutuanjärven ja Pudasjärven puoleiset hankkeet hitaammalla aikataululla etenemässä. Tavoitteena on, ettei aleta yksin omia linjoja rakentamaan.

Oinas-Panuma: Onko suunniteltu vielä maanottopaikkoja, joista maa-ainesta tullaan ottamaan?

Fellman: Ei ole vielä. Pyrkimys on, että maanotto tulisi mahdollisimman läheltä. Hankealueen sisältä materiaalia ei saa, mutta Swecon selvityksen mukaan lähellä on mahdollisia alueita. Kun hanke lähtee etenemään, tehdään yleiskuulutus urakoitsijoille ja pyritään etsimään paikallisia yrittäjiä, jotka haluaisivat tarjota maa-aineksiaan.

3 Osayleiskaava ja YVA-menettely

Anni-Sofia Katila kertoi YVA-menettelyn ajankohtaisia asioita tilanteesta ja miten hankesuunnitelmat ovat muuttuneet YVA-ohjelman jälkeen. Katso neuvottelun esitys liitteenä.

Seurantaryhmän kokous järjestetään maaliskuun lopulla, jonne on paliskunnallekin välitetty kutsu. YVA-selostuksen luonnos lähetetään kutsuilla ennen kokousta tutustuttavaksi. tavoitteena on viimeistellä YVA-selostus kevään aikana ja saada se nähtäville ennen kesää.

Jaakko Raunio kertoi osayleiskaavan tilanteesta ja esitteli kaavakarttaluonnosta.

Kaava on kytkeytynyt YVA:n aikatauluun ja sitä kautta lähtee etenemään. Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunta käsittelee kaavan eri vaiheissa. Alustavaan kaavakarttaluonnokseen on merkitty tv-alueet, jonne voimaloiden kaikki rakenteet pitää sijoittaa. Voimalan tarkka sijainti voi tämän merkinnän sisällä tarkentua tarkemmassa suunnittelussa ja luvituksessa. Pohjoisosaan on merkitty ph-merkinnällä kokoamisalue, jolle on alustavasti annettu määräys, jonka mukaan alueen tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden ja reittien säilyminen. Lisäksi alustavassa luonnoksessa on annettu poronhoitoon liittyvä yleismääräys.

Haverinen: Nyt on paljon hankkeita vireillä samaan aikaan ja tärkeää ettei aseteta samaan aikaan nähtäville. Kaavoihin liittyviä kuulemisia saattaa siis olla tarpeen jaksottaa.

Sanaksenaho: Nähtävilläoloon liittyen hyvä huomioida poronhoidon kiireajat, nyt hyväksyminen ajoittuu syksyyn ja se on vaikeampaa on aikaa lausuntojen antamiselle.

Oinas-Panuma: Miksi yksi sähkönsiirtovaihtoehto on suunniteltu Isokankaan sähköasemalle asti?

Fellman: Fingrid varottanut, ettei Hervan asemalle välttämättä mahdu ja Metsähallituksella on myös vaihtoehto, joka lähtee Isokankaalle.

4 Porovaikutusten arviointi

Kimmo Vähäylikkä esitteli Latvaselän hankkeelle toteutettua porotalousselvitystä. Katso neuvottelun esitys liitteenä. Poroselvitysluonnos on lähetetty neuvottelukutsun mukana. Selvitykseen voidaan tehdä muokkauksia vielä tämänkin neuvottelun keskustelun perusteella.

Oinas-Panuma: Huomio maininnasta, että poronhoidon rakenteista ei sijoitu hankealueelle. Joku rakenne voi jäädä käyttämättä, jos poroja ei voida kuljettaa sinne, aiheutuu välillisiä vaikutuksia. Kokoamisalue on ainoa suoraan hankealueen sijaitseva rakenne.

Niina Kangas poistui klo 17.13.

5 Poronhoidon edustajien puheenvuoro

Kollajan paliskunta:

Oinas-Panuma totesi, että Paliskunnan suhtautuminen hankkeeseen ei ole muuttunut yhtään positiivisemmaksi vielä. Hanke tulee paliskunnan toiminnan kannalta väärään paikkaan. Pohjoispuolella sijaitseva Huiskan iso erotusaita, jossa käsitellään 500 poroa ja jos teurasporot lasketaan mukaan 700. Ylivoimaisesti suurin määrä käsitellään siellä.

Alla neuvotteluun osallistuneiden Kollajan paliskunnan edustajien kommentit aihealueittain:

Vaikutusten vähentäminen

Sinänsä ihan hyvä, että oli todettu, että on kielteisiä vaikutuksia. Yksittäisellä voimalapaikojen sijoittelulla ei kuitenkaan ole hirveän isoa merkitystä vaikutusten suuruuden näkökulmasta.

Alueiden merkinnät ja käyttötarkoitukset

Vasoma-aluetta ei ollut merkitty kartalle. Poroja liikkuu muillakin alueilla kuin karttaan merkityillä. Lisäksi selvityksessä mainittiin, että siirtoaitaa käytetään syksyisin porojen kokoamiseen, mutta siirtoaita on kesäaikaan tarkoitettu porojen merkitsemiseen.

Maa-aineksenotto

Maa-ainesalueet on hyvä saada tietoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Rakentamisen aikainen häiriö, kun keväällä ja syksyllä porot lähtevät liikkeelle, aiheuttaa liikenne ongelmia. pitäisi rakentaa vain talven aikana, että mahdollisimman vähän aiheutuisi vaikutuksia

Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Rakentamisen aikana lähialue on käyttökelvoton. Pahkakosken tuulivoima-alueen rakentamista seuranneena paliskunta on huomannut, että siellä ei poroja voi olla rakentamisen aikana.

Porojen GPS-seuranta

Hyvänä pidettiin GPS-paikantimista saatavaa tietoa ja hyvä, jos sitä jatketaan ja hanketoimijan puolesta tulee lisää pantoja. GPS-pannat muista hankkeista tulisi lisätä samaan seurantaan. Nyt tehdyssä selvityksessä käytetty pantadata koski vain yhden talon poroja, mikä ei kerro koko paliskunnan porojen näkemystä. On toki suuntaa antava. lisäksi seuranta oli lyhyt puoli vuotta.

Poromatkailu

Paliskunnalla on tarkoitus kehittää porotilamatkailua Tannilan alueella ja se pitäisi ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Matkailu on ala, jolla elinvoimaisuutta voisi lisätä. Jos alueella pyöräisi tuulivoimalat vieressä tulisi se luultavasti vaikuttamaan kielteisesti. Petotilanne vaikuttaa vasatuottoihin ja pitää hakea vaihtoehtoisia ratkaisuja. Matkailu on yksi potentiaalinen kehityssuunta.

Porojen laidunalueet

Selvityksessä todettiin, että poroja on Latvaselän hankealueella enimmäkseen syys- ja talvilaidunaikaan ja vaikutus kesä- ja vasoma-aikana vähäinen. Tilanne voi kuitenkin olla eri, jos porojen liikkuminen muuttuu, tuulivoimaloiden tullessa. Porot voivat eriytyä, jos ne eivät mene vanhoja reittejä jokivartta kohti itä-kaakkosuunnassa. Rakennusaikainen häiriö vaikuttaa varmasti ja jos porot ajautuvat keväällä väärin suuntiin ja eri paikkoihin, on sillä vaikutus myös kesälaidunalueeseen ja ne voivat olla ihan eri alueilla. Kaikki vaikuttaa kaikkeen.

Porojen liikkuminen syksyllä ja huiskan erotusaita

Erotusaidan käyttö tulisi turvata. Huiska on pääerotuspaikka ja, jos hanke siirtää syksyllä porojen painetta, etteivät ne viihdy alueella, siirtyvät ne todennäköisesti Yli-Tannilaan,

josta on mahdollista tuoda poroja takaisin. Sieltä ne eivät tule siltä luonnostaan erotusaitaan, jolloin erotusaita jää käyttämättömäksi. Poroja ei saa väkipakolla siirtymään mihinkään. Siksi erotuspaikat ovat satoja vuosia vanhoja ja sinne ne pystytään saamaan. Säynäjäojan takaa mahdollista jo nyt hakea poroja takaisin ja, jos niillä on paine siirtyä sinne, tarkoittaa se uusien erotusaitojen rakentamista ja porojen tarha-ajan ja ruokinnan aikaistamista parilla kuukaudella. Asutuksen lähellä poroista koituu haittavaikutuksia ja ne pitäisi saada sieltä pois muutenkin.

Sähkönsiirtovaihtoehdot

Sähkölinoista on maakaapeli paras vaihtoehto. Isokankaan linjaus on käsittämätön, alueella menee jo monta linjaa ristiin rastiin joka paikassa.

Paliskuntain yhdistys:

Vilma Sanaksenaho totesi, että Paliskuntain yhdistys lausuu tarkemmin porotalousselvityksestä YVA:n kuulemisen yhteydessä. Selvityksessä mainittiin, että Latvaselän hankkeen vaikutukset olisivat suurimmat rakentamisen aikana. Siitä Sanaksenaho kaipasi enemmän perusteluja. Tutkimuksissa on osoitettu ja kokemuksia on, että edelleen vaikutukset säilyvät toiminnan aikana. Skarinin ym. vuoden 2018 tutkimuksessa todettu häiriötä toiminnan aikana, joten tutkimuksia voisi käydä vielä läpi. Luken Windlife poro-hankkeen alustavat tutkimustulokset ovat samansuuntaisia kuin esim. Ruotsissa tehdyt tulokset. Paliskuntain yhdistyksen nettisivuilta löytyy tutkimuksia. Paliskunta nosti maa-aineksenottoalueet, joiden osalta tulisi tehdä vaikutusten arviointia. Imperia taulukko on vaikeaselkoinen, yleensä vaikutukset jaotellaan laitumiin, poronhoitoon, sosiaaliin sekä porovahinkoihin. Selvityksessä vaikutukset poronhoitotöihin ja kulkureitteihin oli arvioitu vähäisiksi. Nytkin paliskunnalta kuultiin, miten hanke vaikuttaa syksyllä poronhoitotöihin. Lisäksi kuultiin millaiset vaikutukset olisivat erotusaitaan, jolloin ei voida sanoa, että erotusaitaan ei kohdistuisi vaikutuksia.

6 Viranomaisien puheenvuorot

Lupa- ja valvontavirasto:

Pirjo Mälikorttila totesi, että LVV on YVA viranomaisen kannalta mukana eikä ota kantaa poronhoitoon ja, että taloudelliset vaikutukset eivät sisälly YVA:ssa toteutettavaan arviointiin. Porovaikutusten arviointiin ja porotalousselvityksen tuloksiin LVV ottaa kantaa tarkemmin perustellussa päätelmässä. Esityksenkin perusteella vaikutukset nousee merkittäviin, erityisesti yhteisvaikutukset muiden useiden hankkeiden kanssa.

Oulun kaupunki:

Haverinen yhtyi siihen, että vaikutukset poroihin nousevat aika merkittäviksi ja syytä on pohtia lieventämisen ja kompensointikeinoja ihan tosissaan. Kaupunginkin näkökulmasta yhteisvaikutukset nousevat merkittäviksi Oulun kolmen hankkeen ja Pudasjärven hankkeiden kanssa. Hankkeista keskimäärin 10–15 % päättyy tuotantoon, joten on vaikea arvioida todelliset yhteisvaikutukset. Tannilassa todettiin jo, että ei ole edellytyksiä tuulivoiman kehittämiseen ja hanke jatkaa vain aurinkovoimahankkeena hankekehitystä. Sähkönsiirto korostuu myös yhteisvaikutusten kannalta, hankkeita tulee Pudasjärveltä ja Ranualtakin. Sähkönsiirtosuunnitelmissa on yhteensovittamista muiden hankkeiden kanssa ja hyvä, että tässäkin hankkeessa pyritään yhteistyöhön, mikä on ainoa vaihtoehto vaikutusten minimoiseksi. Uuden Oulun yleiskaavassa on määräyksiä poronhoitoon liittyen ja näillä neuvotteluilla toivottavasti osallistujat kokevat, että voivat tuoda huolia esiin. Tärkeä myös tuoda esiin ratkaisuja mitkä ovat ne keinot, että hanke voisi toteutua.

7 Seuraavat vaiheet

Vähäjäykkä totesi, että neuvottelun sisällön perusteella on syytä tarkentaa porotalousselvitystä ja avasi keskustelun sille, miten näkemykset tulisi huomioida millaiset kompensatiokeinot olisivat realistia vaihtoehtoja. Konsultti ei osallistu paliskunnan ja hanketoimijan välisiin keskusteluihin, jotka koskevat rahallisia korvauksia. Mitä paliskunta ajattelee keinoista ja vaikutusten lieventämisen mahdollisuuksista.

Oinas-Panuma: Emme halua tämän hankkeen osalta puhua kompensatiosta tai rahasta. Suurimman paliskunnan osakkaiden takapihalle tulee tuulivoimala, vielä en pysty keksimään sellaista kompensatiota millä sen voisi korvata.

Fellman: Onko ehdotettuihin lievennyskeinoihin kommentteja ja ehdotuksia?

Oinas-Panuma: Lievennyskeinoja on vaikea keksiä ja maata ei voi monistaa. Tähän asti näkemäni ennallistetut suot ovat jopa huonompia kuin ojitetut suot poronhoidon kannalta. Esim. Metsähallituksen tekemät, mutta riippuu toki toteutuksesta ja en voi sanoa mikä soiden tilanne on, kun mennään kymmeniä sukupolvia eteenpäin. Jos kaikki ojitetut suot ennallistetaan, en näe sillä hyötyä. Ennallistetuilla soilla mahdoton kulkea millään laitteilla porotöissä.

Oinas-Panuma: Muutamia soita ennallistettu lijoen eteläpuolella. Nykyinen ennallistaminen ehkäisee isompien eläinten ja ihmisten liikkumisen alueella, joten ennallistaminen lievennyskeinona kuulostaa kaukaa haetulta.

Oinas-Panuma: Rakentamaton väylä on ihan ok keino ajatuksena, mutta ei tiedetä kuinka paljon porot välttävät voimaloita. Jos porot eivät mene 5 km lähemmäs voimaloita ei se sitä kapeampi väylä välttämättä toimi.

Rakentamisen ajoittaminen on ok keino, mutta sopivat aikaikkunat ovat kapeat. Keväällä hankealue läpikulku ja vasoma-alueita ja syksyllä alkaa kiima ja erotus on vuodenvaihteeseen asti. Näin ollen rakentamiselle jäisi aikaa vain tammi-helmikuu ja heinä-elokuu.

Jatkuva seuranta ehdottomasti tärkeä keino ja haluamme pelata avoimilla korteilla ja GPS-pantatieto lisää sekä meidän, että hanketoimijan tietoisuutta.

Oinas: Seuranta pitäisi alkaa kohta, kun porot lähtevät lautumille, että kesäksi saisivat pannat kaulaan.

Oinas-Panuma: Nyt vielä kerkeää hankkimaan pantoja.

J. Kynkäänniemi: Yhden talven seurannasta ei vielä selviä mitään. Miksi yksi voimala on kauempana muista?

Fellman: Todella arvokkaista kommentteja paliskunnalta ja palataan kompensatioasiaan, kun ajankohta tulee ja paliskunta on valmis. Olemme lupautuneet GPS-pantojen yhteishankintaan ja sitouduttu. Kun rakentaminen alkaa, niin sovitaan paliskunnan kanssa yhdessä aikataulutuksesta, jotta häiriö paliskunnan toimintaan olisi mahdollisimman vähäistä. Voimme keskustella poroväylästä. Yksi voimala on erillään vaihtoehto kakkosessa. Voimala on mukana tarkasteluissa ainakin toistaiseksi, katsotaan otetaanko sitä mukaan jatkosuunnitteluun.

Haverinen: Kun käytiin viime vuoden puolella paliskunnan ja Pudasjärven kanssa keskustelua, jo silloin sovittiin pantaseurannasta. Mitä vaatii, että se saadaan käyntiin, kun osapuolet pitävät sitä hyvänä?

Oinas-Panuma: Päästään eteenpäin, kun kirjoitetaan sopimus pohja valmiiksi ja sitten voi seuranta alkaa ja hanketoimijat voivat hankkia panna milloin vaan. Sopimus pohja on omien kiireitten takia vielä lähettämättä hanketoimijoille.

Haverinen: Olisi hyvä jo päästään eteenpäin vielä tällä kaudella ja kannustaisin edistämään asiaan. Jos jää siitä kiinni, että toimijoita ei saa kaikkia saman pöydän ääreen, voiko seuranta tehdä hankekohtaisesti?

Oinas-Panuma: Voidaan tehdä niinkin, että liitetään samaan seurantaan sitä mukaan, kun pantoja tulee.

Vähäyjylkkä: Huomioidaan lausuntoajoissa mahdollisuuksien mukaan ajankohtaiset poronhoitotyöt, ettei ole kaikkein kiireisin aika menossa.

Oinas-Panuma: Paliskunnan kannalta toivottavaa, että loka-marraskuulle ei tulisi yhtään lausuntopyyntöä.

8 Muut asiat

Mäkikorttila: YVA-aikataulu oli esitetty, että huhtikuussa selostus nähtävillä selostus ja heinä-elokuun vaihteessa perusteltu päätelmä. Kesäaika on vaikea perustellun päätelmän kanssa.

Katila: Keskustellaan aikataulusta tarkemmin erikseen mutta onko nähtävilläolo mahdollista aloittaa ennen kesää?

Mäkikorttila: Kyllä sen pitäisi onnistua, kunhan keskustellaan erikseen millä aikataululla pystytään perusteltu päätelmä antamaan

9 Neuvottelun päättäminen

Kimmo Vähäyjylkkä kiitti osallistujia ja neuvottelu päätettiin klo 18.00.

Muistion hyväksyjät

Lauri Oinas-Panuma

Virpi Haverinen

Oulun Latvaselän tuulivoimahankkeen YVA ja osayleiskaava

Poronhoitolain 53 §:n mukainen
neuvottelu

12.3.2026 klo 16:30-18:30

Neuvottelun asialista

1. **Neuvottelun avaus**
 - *Esittäytyminen*
2. **Latvaselän tuulivoimahankkeen esittely**
 - *Hankkeen päivitettyt perustiedot*
 - *Tähänastiset neuvottelut / toimenpiteet*
3. **Yleiskaava ja YVA-menettely**
 - *Tilannekatsaus*
 - *Tehdyt ja tehtävät selvitykset*
4. **Porovaikutusten arviointi, selvitysraportti (luonnos kokouskutsun liitteenä)**
 - *Selvityksen keskeinen sisältö*
 - *Arviointi vaikutuksista*
5. **Poronhoidon edustajien puheenvuoro**
 - *Paliskunnan näkemykset*
 - *Paliskuntain yhdistyksen näkemykset*
6. **Viranomaisten puheenvuorot**
 - *Lupa- ja valvontavirasto*
7. **Seuraavat vaiheet**
 - *Keskustelu näkemysten huomioimisesta*
8. **Muut asiat**
9. **Neuvottelun päättäminen**

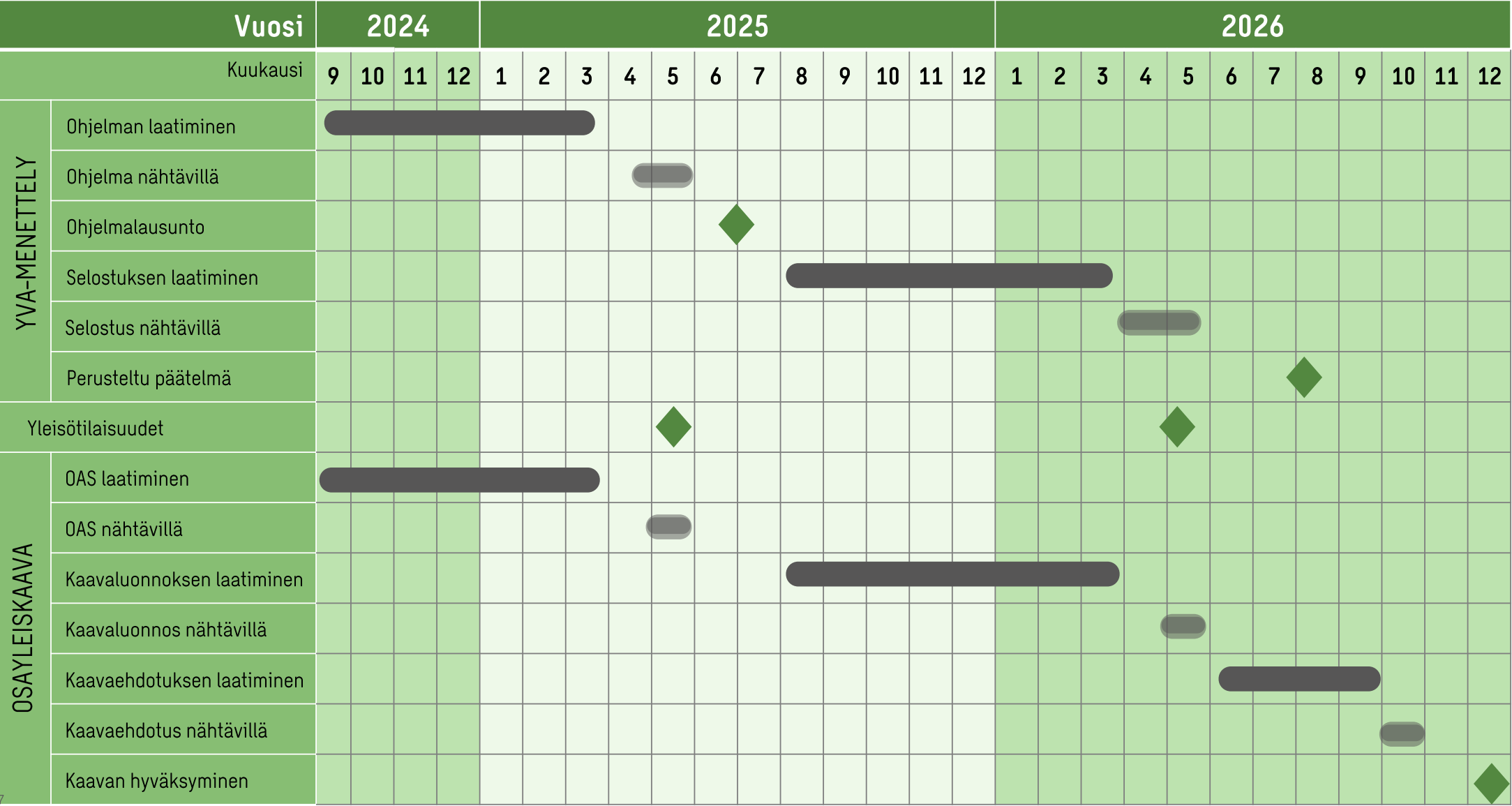
1. Neuvottelun avaus

2. Latvaselän tuulivoima- hankkeen esittely

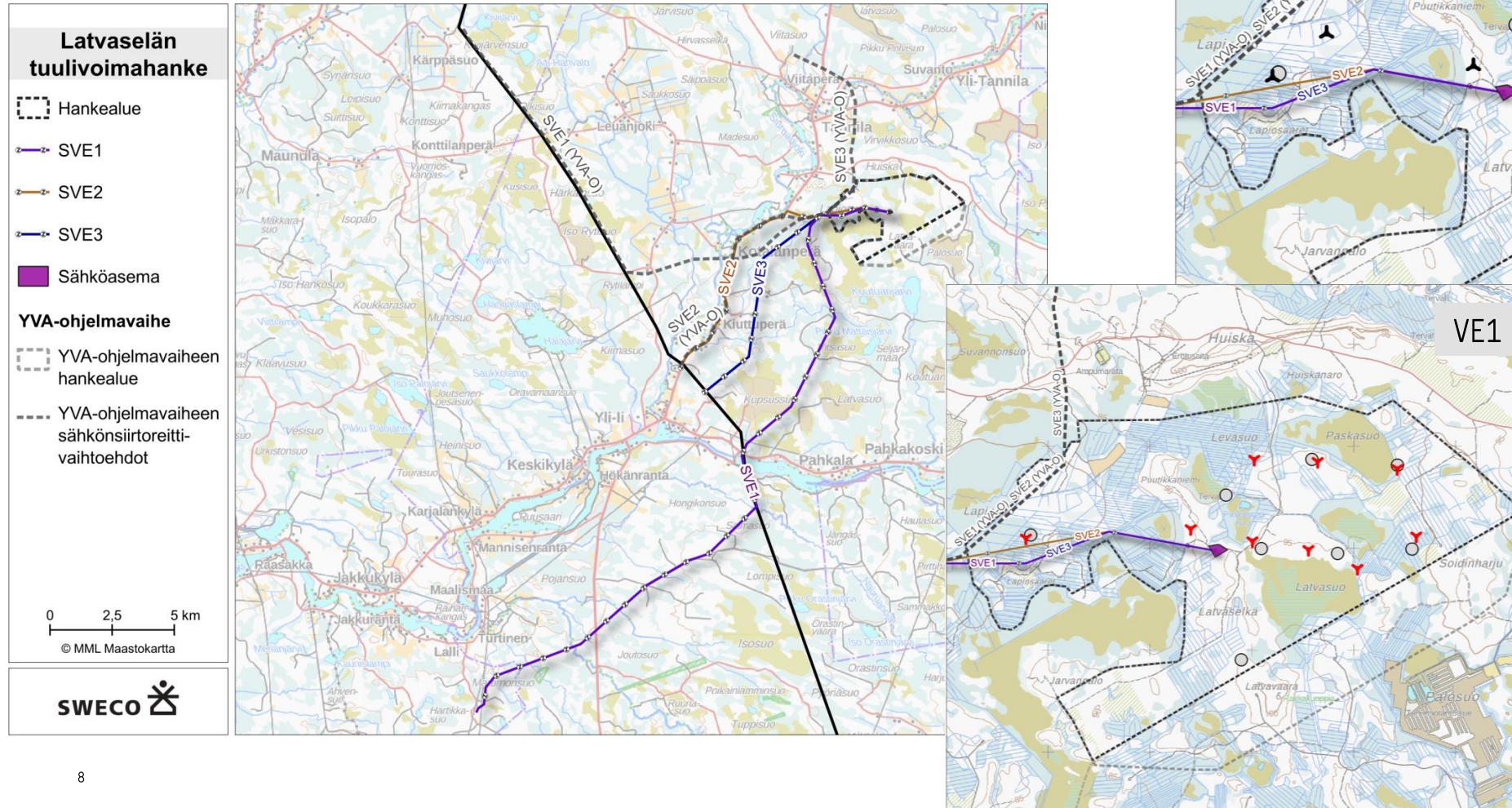
3. Yleiskaava ja YVA-menettely

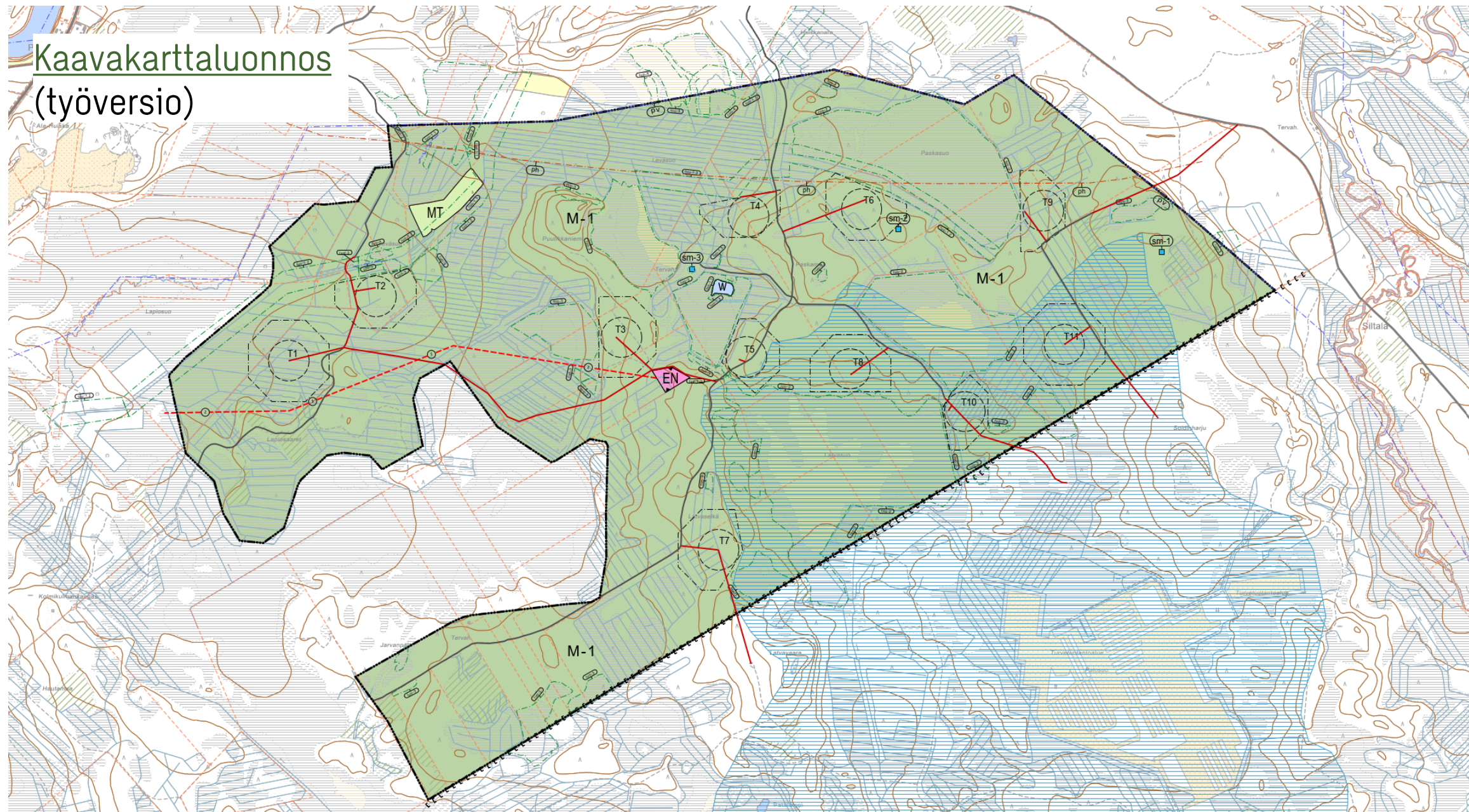
Kaavaluonnoksen ja YVA-selostuksen tilanne

- YVA-ohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistuivat 4/2025
- YVA-selostus ja kaavaluonnos (kaavan valmisteluaineisto) ovat lähes valmiit
- Tavoitteena saada nähtäville materiaalit viimeistelyä huhtikuun alussa
- YVA-seurantaryhmän kokous 31.3.2026
- YVA-hankesivu **ymparisto.fi/latvaselka-tuulivoima-YVA**
- YVA:n perustellun päätelmän sekä kaavaluonnokseen saadun palautteen perusteella viimeistellään kaavaehdotus. Luonnosvaiheeseen kaavaratkaisuun voidaan tehdä ehdotusvaiheessa muutoksia luonnoksesta saadussa palautteessa esille nousseiden näkemysten pohjalta.

Muutoksen YVA-ohjelman jälkeen

Havainnekuva, Huiskan erotusaita VE1

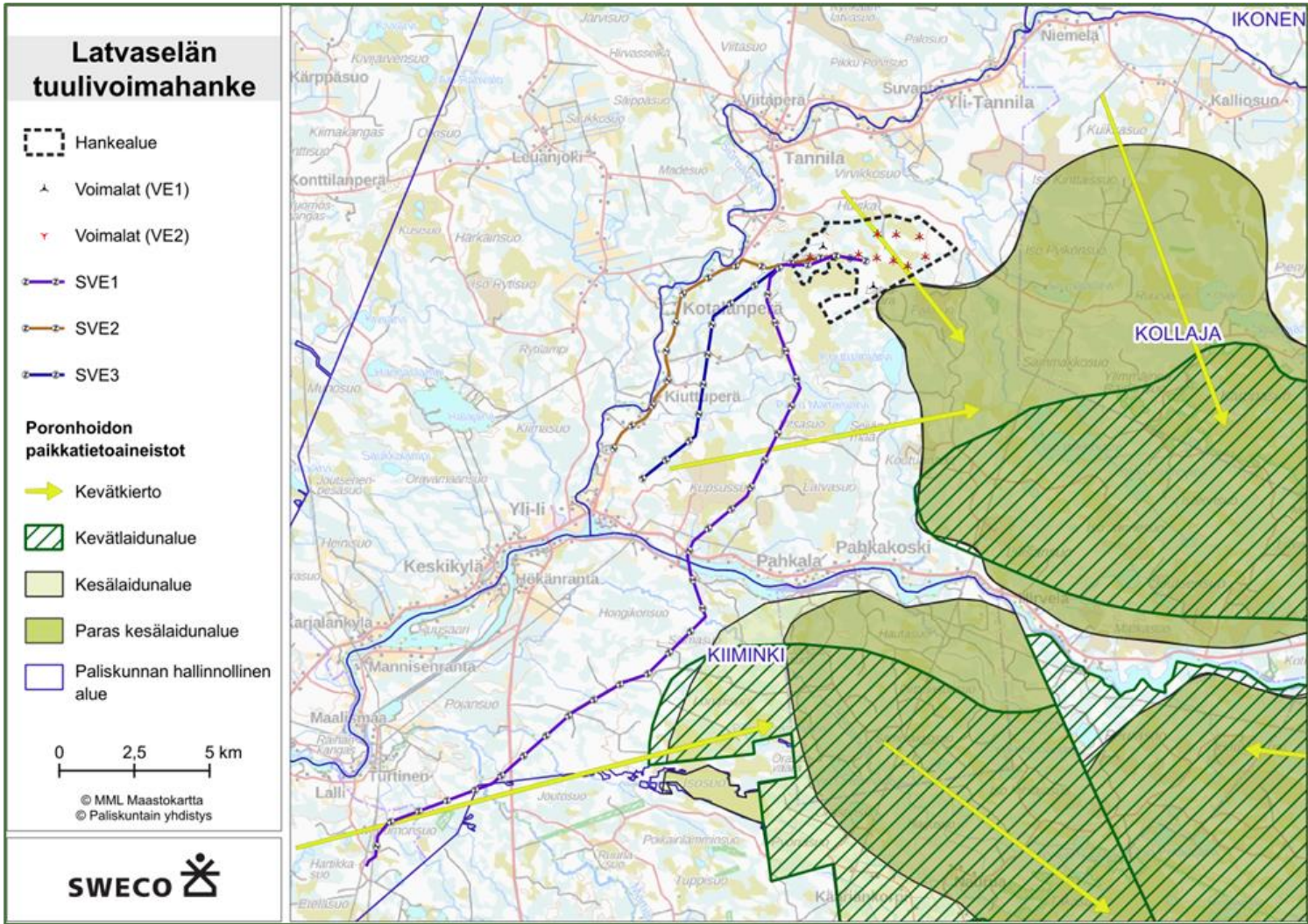

Havainnekuva, Säynäjänkangas VE1

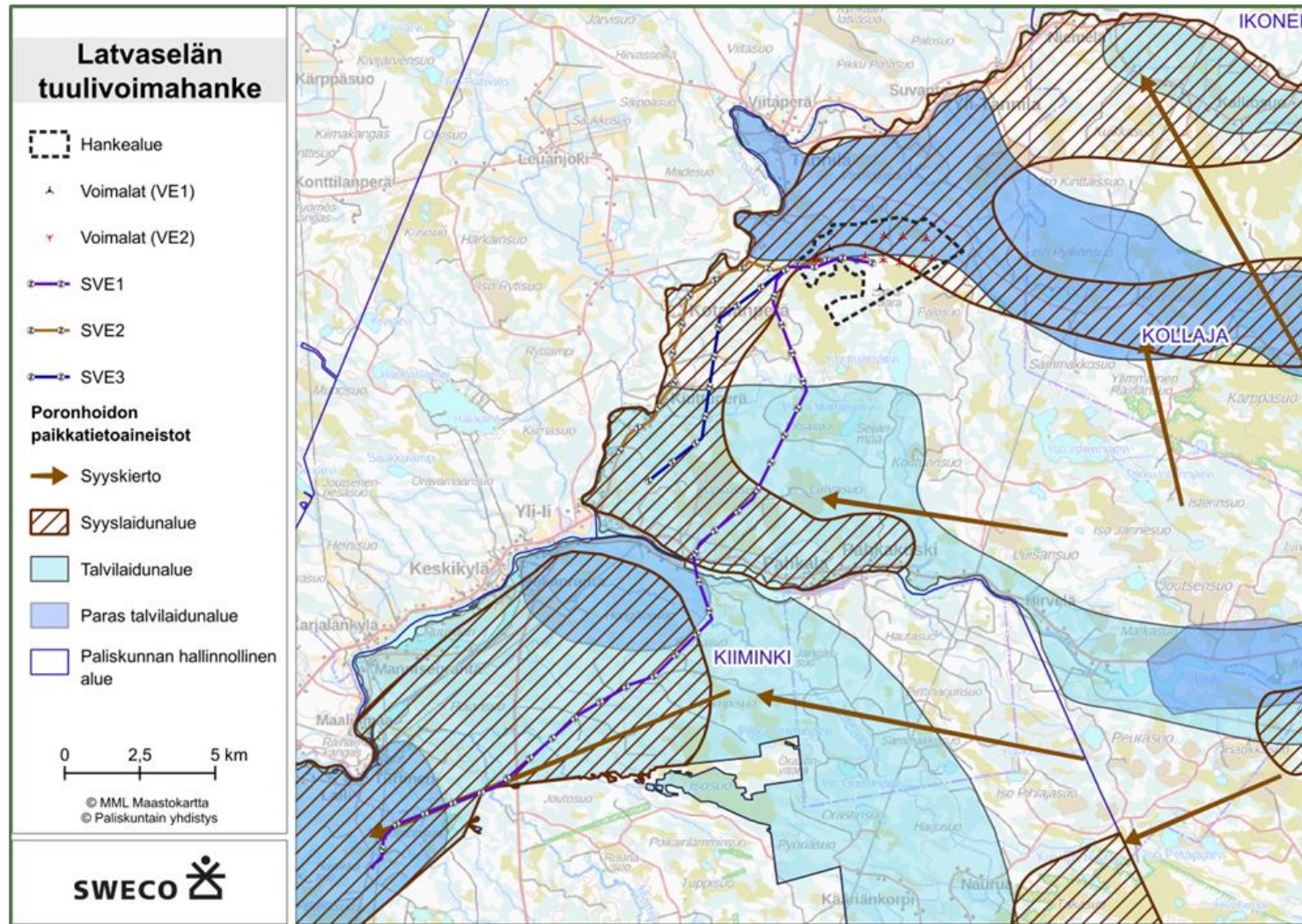

4. Porovaikutusten arviointi

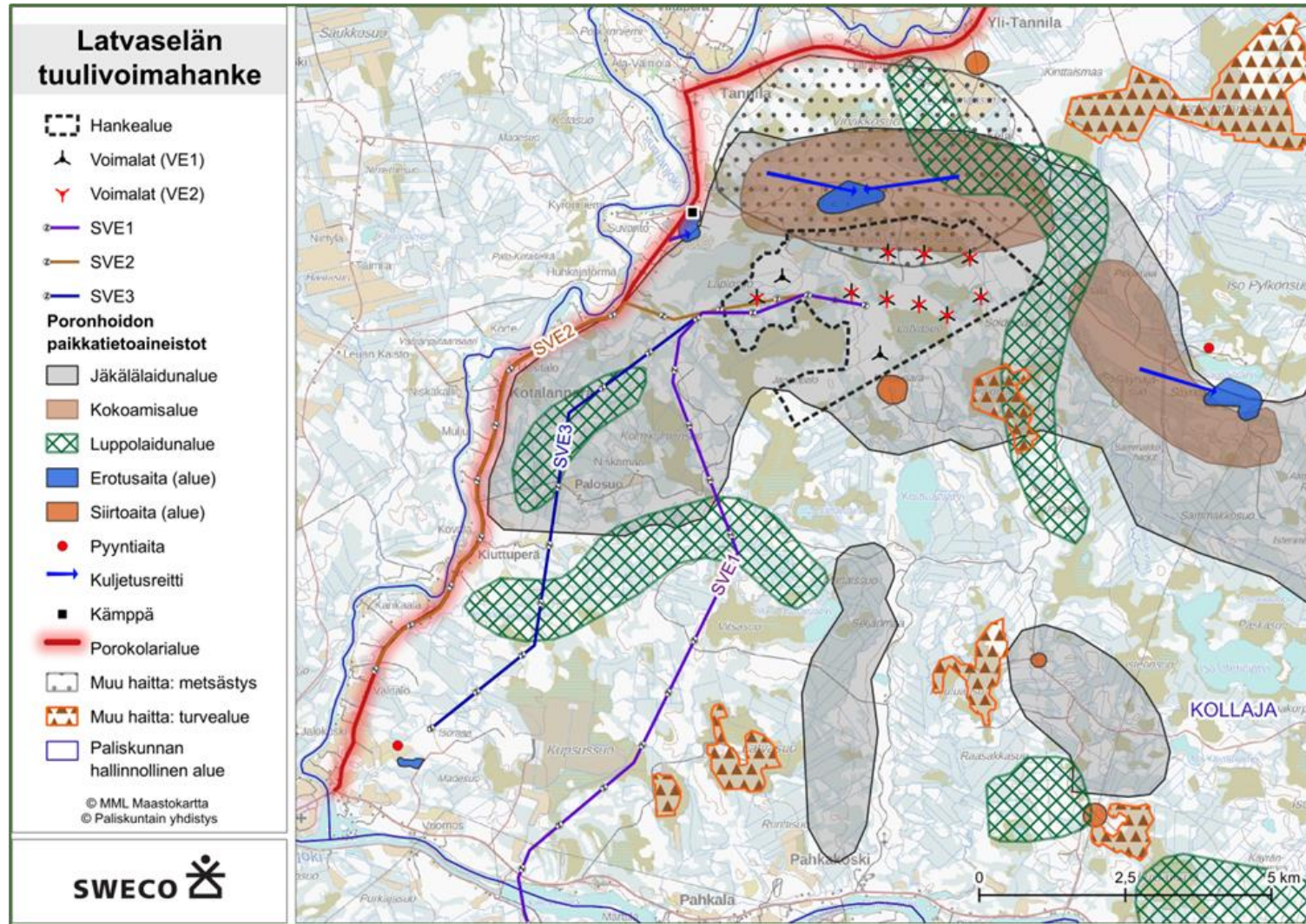
Hankealue ja kevät- ja kesälaidunalueet

Hankealue ja syys- ja talvilaidunalueet

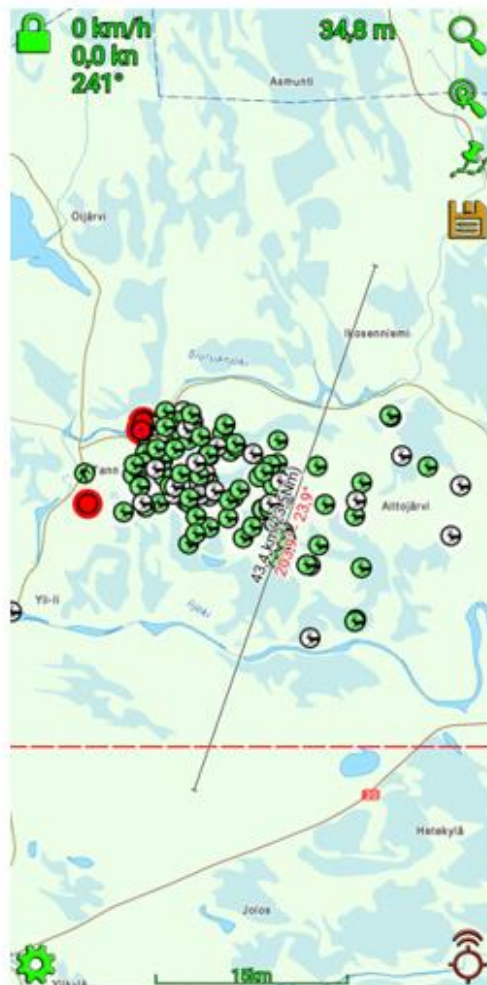

Hankealue ja poronhoidon rakenteet

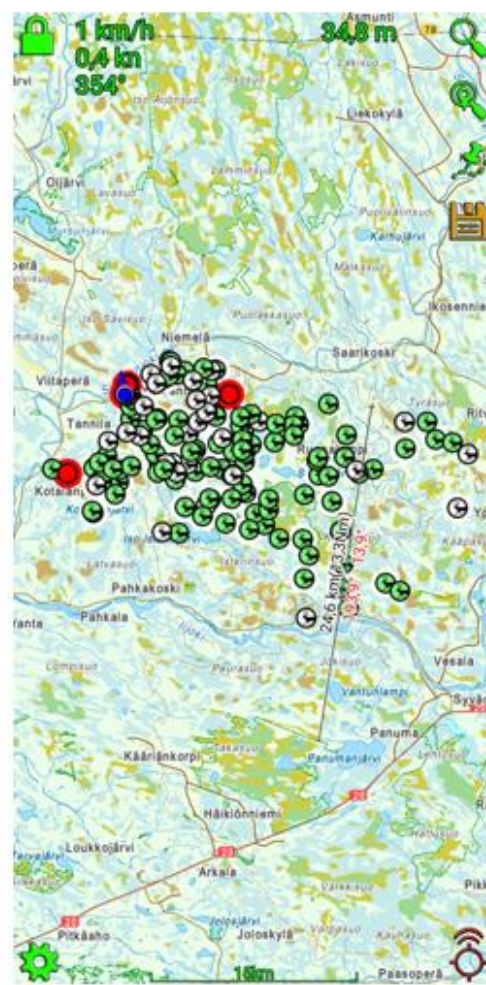

Pannoitettujen porojen sijainti pantadatan perusteella keväällä 2025

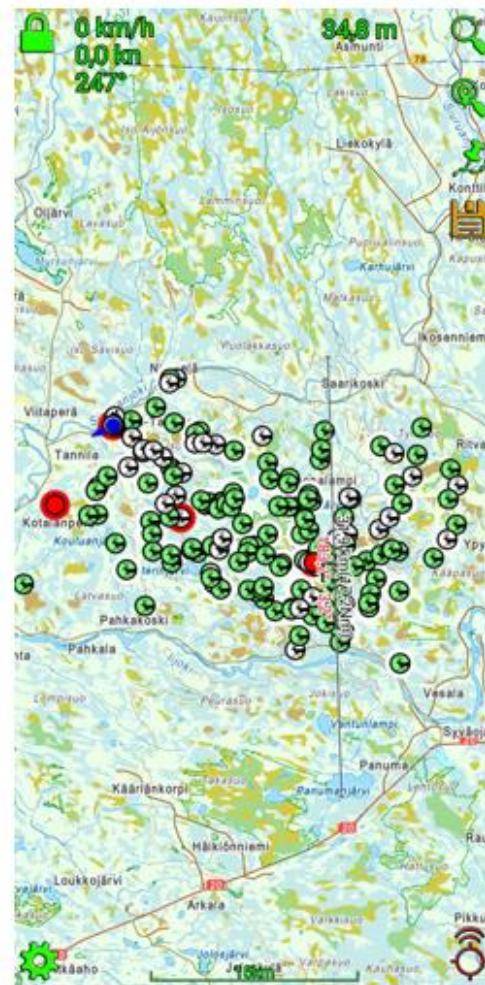
Porojen sijainti 14.4.2025

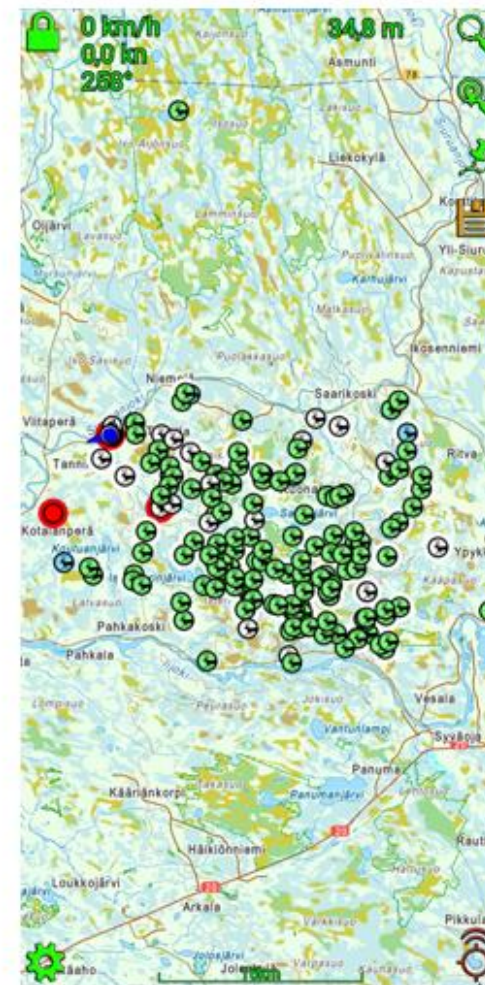
Porojen sijainti 20.4.2025

Porojen sijainti 3.5.2025

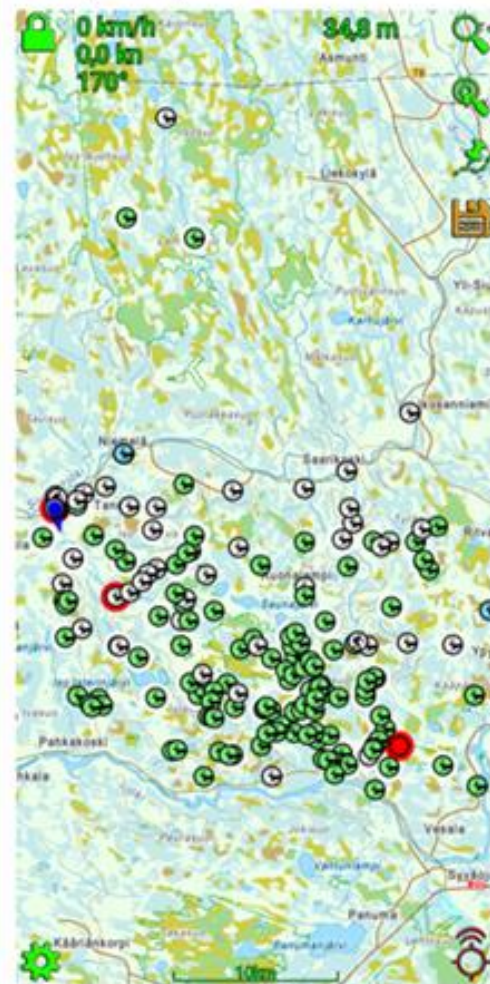

Porojen sijainti 17.5.2025

Pannoitettujen porojen sijainti pantadatan perusteella kesällä 2025

Porojen sijainti 27.5.2025

Porojen sijainti 13.6.2025

Porojen sijainti 6.7.2025

Porojen sijainti 3.8.2025

Pannoitettujen porojen sijainti pantadatan perusteella syksyllä 2025

Porojen sijainti 9.8.2025

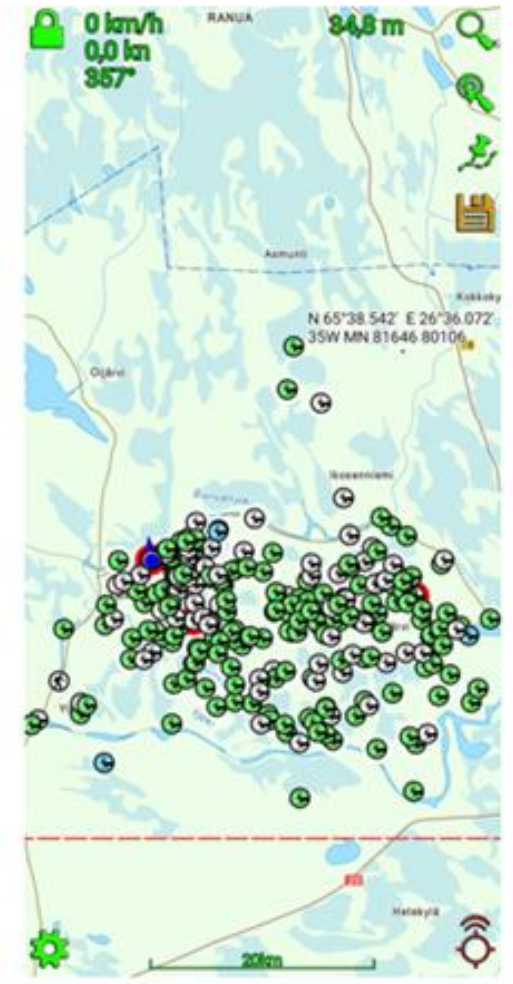
Porojen sijainti 18.8.2025

Porojen sijainti 1.9.2025

Porojen sijainti 11.9.2025

Selvitetyt vaikutukset

- Hankkeen vaikutukset porolaitumiin
- Vaikutukset porojen laidunnukseen
- Vaikutukset poronhoitoon
- Vaikutukset porovahinkoihin
- Vaikutukset poroelinkeinon kannattavuuteen
- Vaikutukset poronhoitokulttuuriin ja sosiaaliset vaikutukset

Keskeiset vaikutukset rakentamisen aikana

- Rakentamisaika noin 2 vuotta
- Häiriötekijät:
 - melu
 - liikenne
 - ihmistoiminnan lisääntyminen
- Porot todennäköisesti välttävät aluetta
- Erityisen haitallista vasonta-aikana

Rakentamisen vaikutukset poronhoidon käytäntöihin

- Laidunten käytön siirtyminen muille alueille (koskee lähinnä syys- ja talvilaitumia)
- Porojen ohjailu ja kokoaminen vaikeutuu lähinnä syksyllä kun poroja kootaan erotuksiin (Huiskan erotuspaikalle)
- Tästä aiheutuu paliskunnalle lisää työmäärää ja lisäkustannuksia

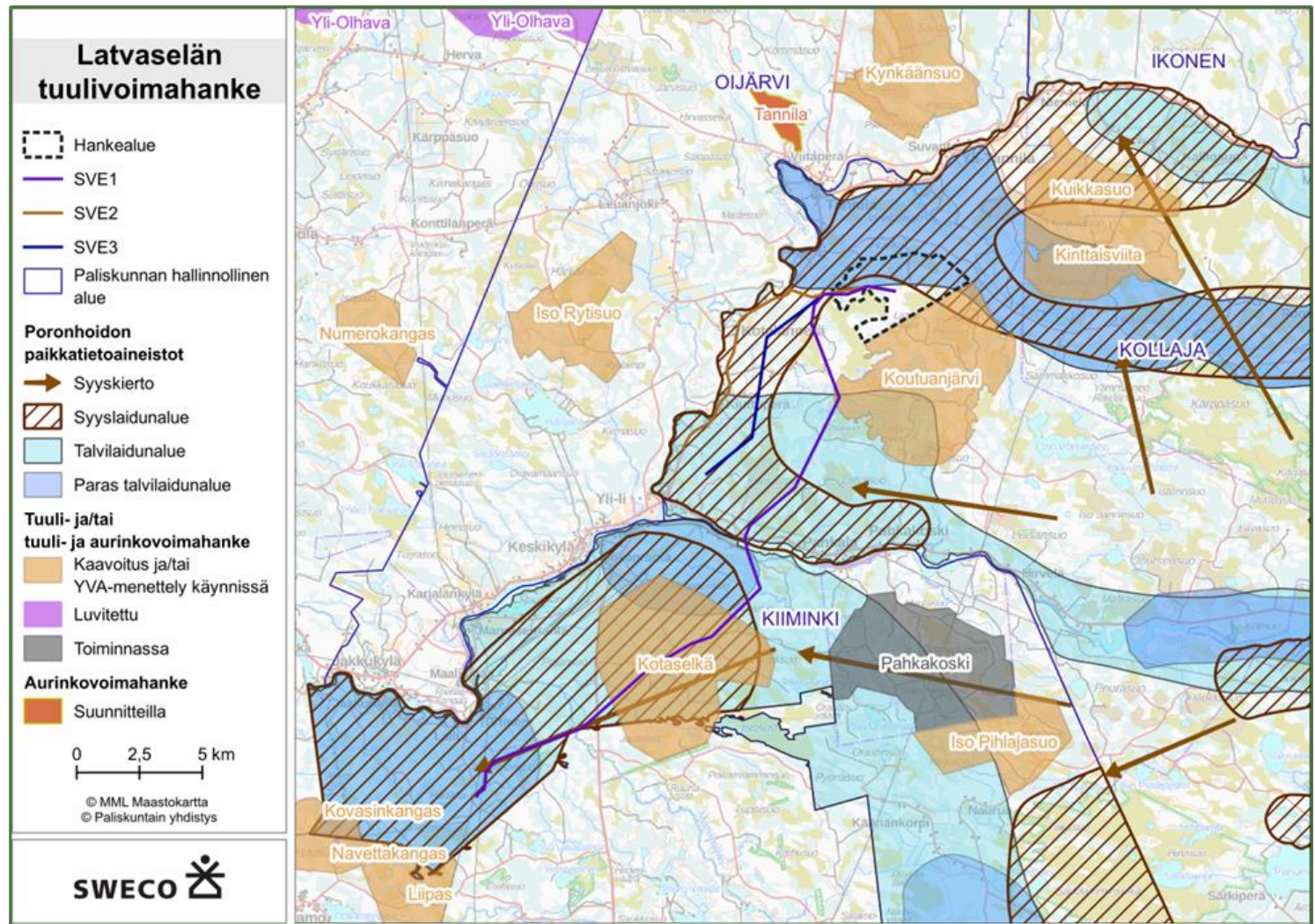
Sähkön siirron vaikutukset

- Sähkön siirrolla ja sen vaihtoehtoilla on varsinaista hanketta pienemmät vaikutukset
- Tutkimusten mukaan maakaapelivaihtoehto on poronhoidon kannalta parempi kuin ilmajohto
- Vaikutukset kohdentuvat lähinnä syys- ja talvilaitumiin ja loppolaidunalueisiin

Hankkeen yhteisvaikutukset

- Paliskunnan alueella useita tuulivoimahankkeita
- Yhteisvaikutukset kohdistuvat laidunten menetyksiin, vasontaan sekä porojen vuodenaikaiseen liikkumiseen
- Kokonaiskuormitus poronhoidolle kasvaa ja yhteisvaikutukset arvioidaan merkittäviksi mikäli kaikki hankkeet toteutuisivat
- Noin 10-15 % hankesuunnitelmista päättyy toteutukseen

Yhteenvedo vaikutuksista

VE0	VE1	VE2	
(0) Ei vaikutuksia.	(--) Kohtalaiset kielteiset vaikutukset erityisesti syys- ja talvilaitumien menetyksiin.	(--) Kohtalaiset kielteiset vaikutukset erityisesti syys- ja talvilaitumien menetyksiin.	
	(--) Kohtalaiset kielteiset vaikutukset laidunten käyttöön syys- ja talvilaidunnuksen aikana.	(--) Kohtalaiset kielteiset vaikutukset laidunten käyttöön syys- ja talvilaidunnuksen aikana.	
	(-) Vähäiset kielteiset vaikutukset laidunten käyttöön kevät- ja kesälaidunnuksen aikana sekä vasontaan.	(-) Vähäiset kielteiset vaikutukset laidunten käyttöön kevät- ja kesälaidunnuksen aikana sekä vasontaan.	
	(-) Vähäiset kielteiset vaikutukset poronhoitotöihin ja porojen kulkureitteihin.	(-) Vähäiset kielteiset vaikutukset poronhoitotöihin ja porojen kulkureitteihin.	
	(0) Ei vaikutuksia poronhoidon rakenteisiin.	(0) Ei vaikutuksia poronhoidon rakenteisiin.	
	(--) Kohtalaiset kielteiset vaikutukset alueen poronhoitokulttuuriin ja poronhoidon tulevaisuuteen.	(--) Kohtalaiset kielteiset vaikutukset alueen poronhoitokulttuuriin ja poronhoidon tulevaisuuteen.	
SVE0	SVE1	SVE2	SVE3
(0) Ei vaikutuksia.	(--) Kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia.	(-) Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia.	(--) Kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia.

Haitallisten vaikutusten lieventäminen ja kompensatio

- Avoin ja jatkuva yhteistyö paliskuntien kanssa
- Haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja:
 - Vaihtoehtoisia laiturien hankkiminen esim. ennallistamalla ojitettuja soita
 - Jättämällä hankealueelle rakentamaton väylä porojen kuljetusten helpottamiseksi
 - Rakennusaikaisen melun ja muun poroja häiritsevän toiminnan välttäminen erityisesti porojen vasonta-aikana
 - Rahallinen kompensatio korvaamaan hankkeen toteutumisen myötä menetettyjä elinkeinotoiminnan tuloja ja lisääntyneestä työmäärästä aiheutuneita kuluja
- Tärkeää jatkuva seuranta:
 - GPS-pannoitettujen porojen määrän lisääminen ja vuosikausia jatkuva seuranta

5. Poronhoidon edustajien puheenvuoro

6. Viranomaisten puheenpuorot

7. Seuraavat vaiheet

8. Muut asiat

9. Neuvottelun päättäminen